

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

29 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia oficiul Central, Lilia Sîrbu și de către avocatul Coptu Sergiu, în numele părții vătămate Gribinic Evdochia, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 27 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui

Gribinic Ecaterina xxxxx, născută la xxxx, originară din s.xx, r-nul xxx, domiciliată în xxxx, str.xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 24.10.2017 – 08.05.2019;

instanța de apel: 04.06.2019 – 27.11.2019;

instanța de recurs ordinar: 21.02.2020 – 29.09.2020.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul central din 08 mai 2019 Gribinic Ecaterina a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (1) Cod penal, pe episoadele comise în luna noiembrie 2012 și 25 decembrie 2012 și în baza art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, s-a dispus încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Gribinic Ecaterina a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (1) Cod penal, pe episodul comis la data de 03 octombrie 2014, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 300 (trei sute) unități convenționale echivalentul a 6000 (șase mii) lei.

A fost adus la cunoștință inculpatei că potrivit alin. (3)¹ art. 64 Cod penal, ea este în drept să achite jumătate din amendă stabilită dacă o plătește în cel mult 72 ore din momentul în care hotărârea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

Acțiunea civilă înaintată de partea civilă Gribinic Evdochia către partea civilmente responsabilă Gribinic Ecaterina cu privire la încasarea prejudiciului material în sumă de 6790 dolari SUA și a dobânzii de întârziere pentru perioada 22 februarie 2017 - 14 iunie 2018, în sumă de 831,54 dolari SUA, a fost admisă parțial.

A fost încasat de la Gribinic Ecaterina în folosul părții civile Gribinic Evdochia suma de 1800 dolari SUA cu titlu de prejudiciu material și suma de 293,75 dolari SUA cu titlu de dobândă de întârziere, în total dispunându-se încasarea de la partea civilmente responsabilă în beneficiul părții civile suma de 2093 (două mii nouăzeci și trei) dolari SUA și 75 cenți, convertiți în valută națională conform cursului BNM la momentul executării prezentei sentințe. În rest acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. În sentință, prima instanță a constatat că, Gribinic Evdochia, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, aflându-se în relații de rudenie cu Gribinic Evdochia xxx, născută în anul xxxx, locuitoare a orașului xxxx, str. xxxxx, prin comportament dolosiv și viclean, sub pretextul că are nevoie să procure piese pentru tractor, fapt care nu corespundea adevărului, în luna noiembrie a anului 2012, a solicitat de la Gribinic Evdochia, care în perioada respectivă se afla la muncă în Israel și a primit de la ea în împrumut, pe o perioadă nedeterminată, cu condiția ca să-i restituie când Gribinic Evdochia va reveni în Republica Moldova, suma de 500 dolari SUA, care conform cursului oficial valutar mediu al BNM pentru luna noiembrie 2012 sunt echivalenți cu 6164,9 lei și constituie 1,73 salarii medii pe economie, prognozate pentru anul 2012, stabilite prin Hotărârea de Guvern nr.868 din 22.11.2011, mijloace bănești, care au fost transmise Ecaterinei Gribinic prin intermediul cetățeanului Vulpe Iacob xxx, locuitor al s. xxx, raionul Cimișlia și pe care le-a însușit.

Tot ea, Gribinic Ecaterina la 25 decembrie 2012, prin comportament dolosiv și viclean, sub pretextul necesității efectuării unei intervenții chirurgicale unei rude apropiate, a solicitat de la Gribinic Evdochia și a primit în împrumut, pe o perioadă nedeterminată, cu condiția ca să îi restituie când Gribinic Evdochia va reveni în Republica Moldova, suma de 300 dolari SUA, care conform cursului valutar oficial al leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA constituie 3627,72 lei și 1,02 salarii medii pe economie prognozate pentru anul 2012, mijloace bănești care i-au fost transmise prin intermediul cetățeanului Ou Iurie Eremia, a.n.xxx, locuitor al satului Selemet, raionul Cimișlia, pe care le-a însușit.

Tot ea, Gribinic Ecaterina acționând cu intenție directă, urmând scop de cupiditate, fiind în relații de rudenie cu Gribinic Evdochia, prin comportament dolosiv și viclean, sub pretextul că are nevoie de mijloace bănești pentru prelucrarea terenurilor agricole ce aparțin familiei sale, la 03.10.2014 a solicitat de la Gribinic Evdochia și a primit în împrumut, pe o perioadă nedeterminată, cu condiția ca să-i restituie când Gribinic Evdochia va reveni în Republica Moldova, prin intermediul cetățeanului Vulpe Iacob Afanasie suma de 1000 dolari SUA, care conform cursului oficial valutar al BNM la data de 03.10.2014 constituie 14 630,9 lei, echivalenți cu 3,46 salarii medii lunare pe economie, prognozate pentru anii 2014, stabilite prin Hotărârea de Guvern nr 1000 din 13.12.2013, pe care i-a însușit, refuzând ulterior restituirea lor.

Astfel, în urma acțiunilor ilicite Gribinic Ecaterina Gheorghe, manifestate prin inducerea în eroare a persoanei prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința actului juridic încheierea căruia a fost determinată de

comportamentul dolosiv și viclean, folosindu-se de încrederea acordată de către partea vătămată Gribinic Evdochia datorită relațiilor de rudenie, a însușit ilegal de la Gribinic Evdochia mijloace bănești în sumă totală de 1800 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM la data săvârșirii infracțiunii sunt echivalenți cu 24 423.52 lei, care constituie 6,21 salarii medii pe economie prognozate la momentul săvârșirii faptelor, prin ce a produs daune considerabile părții vătămate.

De către organul de urmărire penală acțiunile lui Gribinic Natalia au fost încadrate conform rechizitoriului în baza art. 190 alin. (4) Cod penal escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșită în proporții mari.

Prin ordonanța din 14.03.2019, partea acuzării a modificat învinuirea adusă în sensul neagravării situației inculpatei prin încadrarea acțiunilor inculpatei în baza art. 190 alin. (1) Cod penal (f.d. 37-39, vol. I).

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- *avocatul Alexandru Găină în numele inculpatei*, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Gribinic Ecaterina să fie recunoscută nevinovată și achitată în baza art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, pe motiv că nu s-a constatat fapta infracțiunii, cu respingerea acțiunii civile;

- *avocatul Sergiu Coptu în interesele părții vătămate Gribinic Evdochia*, prin care a solicitat rejudecarea cauzei penale și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gribinic Ecaterina să fie recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (4) Cod penal cu aplicarea unei pedepse penale în limitele sancțiuni acestei norme de drept, precum și dispunerea admiterii integrale a acțiunii civile depusă de către partea civilă Gribinic Evdochia către inculpatul Gribinic Ecaterina și a dispune încasarea de la Gribinic Ecaterina în beneficiul lui Gribinic Evdochia a sumei prejudiciului material în mărime de 6790 dolari SUA și a dobânzii de întârziere calculate de către partea vătămată în temeiul art. art. 585, 619 Cod civil, potrivit cerințelor din acțiunea civilă depusă în procesul penal;

3.1. În susținerea apelului declarat, avocatul Alexandru Găină în numele inculpatei a menționat că:

- sentința instanței de fond ilegală și nefondată, bazată pe interpretarea eronată a probelor, care au fost apreciate subiectiv și unilateral, sub aspectul condamnării necondiționate;

- contrar prevederilor art. 8 alin. (3) și 24 alin. (2) Cod procedură penală, instanța de judecată, manifestându-se în favoarea acuzării, și-a întemeiat sentința numai pe presupuneri, iar dubiile în probarea învinuirii, care n-au fost posibil de înlăturat în condițiile legii, au fost interpretate în defavoarea inculpatului;

- în sentință a fost efectuată o simplă descriere a declarațiilor persoanelor audiate și trimitere la unele materiale din dosarul penal, fără o apreciere obiectivă a probelor din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și

veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor;

- au fost luate ca veridice și obiective declarațiile părții vătămate și a martorilor acuzării, care toți sunt rudele acesteia, însă apreciate critic declarațiile martorilor apărării;

- instanța de fond neîntemeiat a apreciat declarațiile inculpatei, Gribinic Ecaterina, iar argumentele prezentate de partea apărării le-a ignorat fără a da o apreciere, considerându-le neîntemeiate, ca o încercare de a se eschiva de la răspundere penală;

- o dovadă a nevinovăției inculpatei Gribinic Ecaterina servește și faptul că procuratură a avut o poziție incertă, deoarece inițial a refuzat în pornirea urmăririi penale, iar în cadrul examinării cauzei în instanța de judecată a diminuat substanțial învinuirea adusă, nefiind încrezută în poziția sa.

3.2. În susținerea apelului declarat, avocatul Sergiu Coptu în interesele părții vătămate Gribinic Evdochia a menționat că:

- declarațiile inculpatei Gribinic Evdochia depuse în ședința de judecată urmează a fi apreciate critic, ca o metodă de eschivare de la răspunderea penală, deoarece declarațiile ei nu sunt confirmate prin nimic și nu coroborează cu alte probe administrate;

- învinuirea adusă învinuitei Gribinic Ecaterina în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (4) Codul penal este una întemeiată și argumentată juridic, și are un suport probatoriu necesar, precum și în acțiunile lui Gribinic Ecaterina există elementele componente de infracțiune incriminate;

- partea vătămată Gribinic Evdochia consideră că cet. Gribinic Ecaterina a comis o excrocherie în proporții mari și urmează a fi trasă la răspundere penală pentru această infracțiune;

- consideră neîntemeiat și argumentul și motivul invocat de inculpata precum că Gribinic Ecaterina a transmis anterior în anul 2003 și în anul 2004, câte 2 000 euro de fiecare dată cet. Gribinic Victor pentru tratament, și că ea Gribinic Evdochia ar fi cunoscut acest fapt, și plecând la muncă peste hotarele țării prin transferurile bancare în mărime de 4 890 Euro SUA, a restituit acea sumă a datoriei transmisă de Gribinic Ecaterina pentru Victor Gribinic;

- este neîntemeiat și neconfirmat prin nimic argumentul și motivul invocat de inculpata Gribinic Ecaterina precum că ea, Gribinic Ecaterina, a cheltuit bani în perioada anilor 2003-2004 pentru tratamentul decedatului Victor Gribinic, și a cheltuit suma de 4000 Euro pentru procurarea medicamentelor și tratamentul acestuia, iar ulterior, partea vătămată când se afla în Israel la muncă, la solicitarea ei, partea vătămată i-a transferat suma de bani, însă nu a indicat care sumă anume a primit de la partea vătămată, și că partea vătămată deja nu-i mai este datoare cu careva sume de bani. Aceste declarații nu corespund adevărului și nu corespund cu conținutul declarațiilor părții vătămate;

- în anul 2003 în circulație în Republica Moldova nu erau bancnote de euro, ci numai de dolari SUA, bancnote de euro au apărut în circulație abia în anul 2004;

- Gribinic Ecaterina nu poate confirma prin nimic faptul că ea a cheltuit această sumă de bani în mărime de 4 000 euro prin careva bonuri de plată, rețete pentru procurarea medicamentelor, cecuri și alte înscrisuri probatorii în acest sens;

- este neîntemeiat motivul invocat de Gribinic Ecaterina precum că partea vătămată i-a transferat ei suma de bani în scopul menționat de ea, chipurile de a stinge presupusă datorie a ei față de ea, deoarece acest motiv nu este confirmat prin nimic, deoarece partea vătămată nu avea față de ea nici o datorie, și această presupusă datorie nu este confirmată prin nimic, nici prin un înscris probatoriu, iar având în vedere că merge vorba despre o sumă mai mare de 1000 lei, probabil că inculpata nu cunoaște prevederile legislației civile. Asemenea datorii pot fi confirmate conform art. art. 208, 210 Cod Civil, numai prin înscrisuri probatorii, care de fapt nu există și nu se confirmă nici o pretinsă datorie a părții vătămate față de Gribinic Ecaterina;

- a fost confirmat faptul că Gribinic Ecaterina a primit de la partea vătămată această sumă de bani în mărime de 6790 dolari SUA în scopul menționat de partea vătămată, ea a folosit această sumă de bani în scopurile sale personale, nu a existat nici o pretinsă datorie a părții vătămate față de inculpată, așa cum ea invocă și menționează, și această pretinsă datorie invocată de Gribinic Ecaterina nu este confirmată prin nimic, și astfel este întemeiată concluzia acuzării privind însușirea de către inculpată a acestei sume de bani în proporții mari de la partea vătămată, și de fapt a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (4) Cod penal;

- în ședința de judecată au fost audiați în calitate de martori ai părții acuzării cetățenii Vulpe Iacov, Vulpe Ana și Ou Iurie, care prin declarațiile lor au confirmat faptul transferurilor sumelor de bani de către partea vătămată Gribinic Evdochia pe numele și pentru inculpata, precum și au confirmat și faptul transmiterii în numerar a unor sume de bani de către Vulpe Iacov și Ou Iurie inculpatei Gribinic Ecaterina pentru anumite scopuri din banii transferați de peste hotare de către partea vătămată Gribinic Evdochia;

- sunt irelevante și neveridice declarațiile depuse de Comerzan Victoria în ședința instanței de judecată, care nu cunoaște nimic despre faptul transferurilor de bani din Israel în Republica Moldova, efectuate de către cet. Gribinic Evdochia pe numele cetățencei Gribinic Ecaterina, iar argumentele și motivele invocate cu un conținut general, nu au nimic comun cu obiectul cauzei penale;

- argumentele părții acuzării la capitolul aprecierii probelor și la capitolul circumstanțelor de fapt și de drept, precum și la capitolul calificării acțiunilor inculpatei Gribinic Ecaterina se încadrează în recomandările menționate în Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova privind sentința judecătorească nr. 5 din 19.06.2006;

- inculpatei Gribinic Ecaterina urmează a-i fi aplicată o pedeapsă penală sub formă de închisoare în limita sancțiunii penale a art. 190 alin. (4) Cod Penal, având în vedere faptul că ea a sustras o sumă de bani în proporții mari, nu a

recunoscut fapta prejudiciabilă incriminată ei, și nu a dorit nici într-un mod să restituie suma prejudiciului material cauzat;

- prevederile art. 90 Cod penal nu sunt aplicabile la caz, iar o altă pedeapsă penală nu este prevăzută de lege și nu este aplicabilă în această cauză penală.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 27 noiembrie 2019, a fost respins ca nefondat apelul declarat de avocatul Coptu Sergiu în interesele părții vătămate Gribinic Ecaterina. A fost admis apelul declarat de Alexandru Găină în interesele inculpatei Gribinic Eudochia. Casată integral sentința Judecătorei Cimișlia, sediul Central din 08 mai 2019 în cauza penală în privința lui Gribinic Ecaterina cu pronunțarea unei noi hotărâri după cum urmează:

Gribinic Ecaterina a fost achitată de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

A fost lăsată fără soluționare acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Gribinic Eudochia.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a menționat că, instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art.101 alin.(1), art.384 alin.(3), art. 385 alin.(1) Cod de procedură penală, prevederile care impun în sarcina instanței de judecată, ca la adoptarea sentinței, să fie soluționate următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Instanța de apel a considerat că, instanța de fond nu a dat o apreciere corectă a prevederilor legale ce guvernează speța dedusă judecătii, or, totalitatea probelor administrate de instanța de fond și verificate în instanța apel, urmau a fi apreciate, cu respectarea prevederilor art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicități, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a conchis că, probele anexate la materialele cauzei în susținerea învinuirii incriminate inculpatei Gribinic Ecaterina prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, nu dovedesc incontestabil vinovăția acesteia în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a constatat că, conform rechizitoriului Ecaterinei Gribinic i s-a incriminat săvârșirea infracțiunii de escrocherie, prevăzute de art. 190 alin. (4) – dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane săvârșită în proporții mari, în următoarele circumstanțe:

Gribinic Eudochia, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, aflându-se în relații de rudenie cu Gribinic xxx, născută în anul xxxxx, locuitoare a orașului xx, str. xxx nr. x, prin comportament dolosiv și viclean, sub pretextul că are nevoie să procure piese pentru tractor, fapt care nu corespundea

adevărului, în luna noiembrie a anului 2012, a solicitat de la Gribinic Evdochia, care în perioada respectivă se afla la muncă în Israel și a primit de la ea în împrumut, pe o perioadă nedeterminată, cu condiția ca să-i restituie când Gribinic Evdochia va reveni în Republica Moldova, suma de 500 dolari SUA, care conform cursului oficial valutar mediu al BNM pentru luna noiembrie 2012 sunt echivalenți cu 6164,9 lei și constituie 1,73 salarii medii pe economie, prognozate pentru anul 2012, stabilite prin Hotărârea de Guvern nr.868 din 22.11.2011, mijloace bănești, care au fost transmise Ecaterinei Gribinic prin intermediul cetățeanului Vulpe Iacob Afanasie, locuitor al s. Selemet, raionul Cimișlia și pe care le-a însușit.

Tot ea, Gribinic Ecaterina la 25 decembrie 2012, prin comportament dolosiv și viclean, sub pretextul necesității efectuării unei intervenții chirurgicale unei rude apropiate, a solicitat de la Gribinic Evdochia și a primit în împrumut, pe o perioadă 26 nedeterminată, cu condiția ca să îi restituie când Gribinic Evdochia va reveni în Republica Moldova, suma de 300 dolari SUA, care conform cursului valutar oficial al leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA constituie 3627,72 lei și constituie 1,02 salarii medii pe economie prognozate pentru anul 2012, mijloace bănești care i-au fost transmise prin intermediul cetățeanului Ou Iurie xxx, a.n.xxx, locuitor al satului Selemet, raionul Cimișlia, pe care le-a însușit.

Tot ea, Gribinic Ecaterina acționând cu intenție directă, urmând scop de cupiditate, fiind în relații de rudenie cu Gribinic Evdochia, prin comportament dolosiv și viclean, sub pretextul că are nevoie de mijloace bănești pentru prelucrarea terenurilor agricole ce aparțin familiei sale, la 03.10.2014 a solicitat de la Gribinic Evdochia și a primit în împrumut, pe o perioadă nedeterminată, cu condiția ca să-i restituie când Gribinic Evdochia va reveni în Republica Moldova, prin intermediul cetățeanului Vulpe Iacob Afanasie suma de 1000 dolari SUA, care conform cursului oficial valutar al BNM la data de 03.10.2014 constituie 14 630,9 lei, echivalenți cu 3,46 salarii medii lunare pe economie, prognozate pentru anii 2014, stabilite prin Hotărârea de Guvern nr 1000 din 13.12.2013, pe care i-a însușit, refuzând ulterior restituirea lor.

Astfel, în urma acțiunilor ilicite Gribinic Ecaterina Gheorghe, manifestate prin inducerea în eroare a persoanei prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința actului juridic încheierea căruia a fost determinată de comportamentul dolosiv și viclean, folosindu-se de încrederea acordată de către partea vătămată Gribinic Evdochia datorită relațiilor de rudenie, a însușit ilegal de la Gribinic Evdochia mijloace bănești în sumă totală de 1800 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM la data săvârșirii infracțiunii sunt echivalenți cu 24 423,52 lei, care constituie 6,21 salarii medii pe economie prognozate la momentul săvârșirii faptelor, prin ce a produs daune considerabile părții vătămate.

Instanța de apel a stabilit că, de către organul de urmărire penală acțiunile lui Gribinic Ecaterina au fost încadrate conform rechizitoriului în prevederile art. 190 alin. (4) Cod penal escrocherie, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșită în proporții mari.

Prin ordonanța procurorului din 14.03.2019, în sensul neagravării situației inculpatei, a fost modificată învinuirea cu reîncadrarea acțiunilor de la art. 190 alin. (4) Cod penal la alin. (1) art. 190 Cod penal.

Instanța de apel a stabilit că, în urma modificării învinuirii, Ecaterinei Gribinic i se incriminează faptul că ea, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, aflându-se în relații de rudenie cu Gribinic Evdochia xxx, xxîn anul xx, locuitoare a orașului Cimișlia, str. Xxxnr. 1, prin comportament dolosiv și viclean, sub pretextul că are nevoie să procure piese pentru tractor, fapt care nu corespundea adevărului, în luna noiembrie a anului 2012, a solicitat de la Gribinic Evdochia, care în perioada respectivă se afla la muncă în Israel și a primit de la ea în împrumut, pe o perioadă nedeterminată, cu condiția ca să-i restituie când Gribinic Evdochia va reveni în Republica Moldova, suma de 500 dolari SUA, care conform cursului oficial valutar mediu al BNM pentru luna noiembrie 2012 sunt echivalenți cu 6164,9 lei și constituie 1,73 salarii medii pe economie, prognozate pentru anul 2012, stabilite prin Hotărârea de Guvern nr.868 din 22.11.2011, mijloace bănești, care au fost transmise Ecaterinei Gribinic prin 27 intermediul cetățeanului Vulpe Iacob Afanasie, locuitor al s. Selemet, raionul Cimișlia și pe care le-a însușit.

Instanța de apel a indicat că, tot ei i se incriminează că la 25 decembrie 2012, prin comportament dolosiv și viclean, sub pretextul necesității efectuării unei intervenții chirurgicale unei rude apropiate, a solicitat de la Gribinic Evdochia și a primit în împrumut, pe o perioadă nedeterminată, cu condiția ca să îi restituie când Gribinic Evdochia va reveni în Republica Moldova, suma de 300 dolari SUA, care conform cursului valutar oficial al leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA constituie 3627,72 lei și constituie 1,02 salarii medii pe economie prognozate pentru anul 2012, mijloace bănești care i-au fost transmise prin intermediul cetățeanului Ou Iurie Eremia, a.n.xxx, locuitor al satului Selemet, raionul Cimișlia, pe care le-a însușit.

Tot ei, i se incriminează că acționând cu intenție directă, urmând scop de cupiditate, fiind în relații de rudenie cu Gribinic Evdochia, prin comportament dolosiv și viclean, sub pretextul că are nevoie de mijloace bănești pentru prelucrarea terenurilor agricole ce aparțin familiei sale, la 03.10.2014 a solicitat de la Gribinic Evdochia și a primit în împrumut, pe o perioadă nedeterminată, cu condiția ca să-i restituie când Gribinic Evdochia va reveni în Republica Moldova, prin intermediul cetățeanului Vulpe Iacob Afanasie suma de 1000 dolari SUA, care conform cursului oficial valutar al BNM la data de 03.10.2014 constituie 14 630,9 lei, echivalenți cu 3,46 salarii medii lunare pe economie, prognozate pentru anii 2014, stabilite prin Hotărârea de Guvern nr 1000 din 13.12.2013, pe care i-a însușit, refuzând ulterior restituirea lor.

Instanța de apel a considerat ca fiind nefondate motivele apelului declarat de către avocatul Coptu Sergiu în interesele părții vătămate Gribinic Evdochia, iar temeiuri legale de admitere a apelului cu solicitarea de casare a sentinței contestate și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a inculpatei Gribinic

Ecaterina în baza art. 190 alin. (4) Cod penal cu stabilirea pedepsei și încasarea prejudiciului material conform rechizitoriului lipsesc.

Instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a luat în considerație învinuirea modificată în sensul neagrării prin ordonanța procurorului din 14 martie 2019, ceea ce nu contravine prevederilor art. 325 și art. 326 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a indicat, că contrar alegațiilor apelantului, procurorul nu a atacat cu apel sentința instanței de fond, ceea ce din start exclude posibilitatea modificării învinuirii în sensul agravării.

Instanța de apel a reținut poziția procurorului expusă în ședința instanței de apel, care a insistat pe faptul că în condițiile în care la data de 14.03.2019 partea acuzării în conformitate cu prevederile art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală a modificat învinuirea și această modificare a fost acceptată de către instanța de fond, de către partea acuzării nu a fost depusă cerere de apel, în conformitate cu prevederile art. 326 Cod de procedură penală nu este posibilă modificarea învinuirii în sensul agravării, așa cum a solicitat apărătorul părții vătămate.

Instanța de apel a reiterat că, prin apelul formulat apelantul nu neagă că conform normelor legislației procesual penale este în competența exclusivă a procurorului de a formula o acuzare mai gravă, constatând că procurorul în cauza penală, parțial a neglijat acest lucru, însă această stare de fapt reținută de apelant nu poate fi apreciat ca temei legal pentru admiterea apelului.

Instanța de apel a menționat că alte motive ale apelului declarat de către avocatul Coptu Sergiu în interesele părții vătămate se rezumă la aprecierea aspectului probatoriu, care în opinia lui demonstrează vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, însă acestea nu pot fi luate în considerație de către instanța de apel pentru temeiurile expuse supra.

Cu referire la argumentele apelului declarat de apărătorul Găină Alexandru în interesele inculpatei Gribinic Ecaterina, instanța de apel a reținut următoarele:

Din materialele cauzei s-a stabilit că în perioada anilor 2012-2014, aflându-se la câștig în Israel, prin intermediul sistemului de transferuri bancare Unistream money transfers, pe numele Gribinic Ecaterina, a transferat anumite sume de bani, în total suma de 6490 dolari SUA.

La revenirea Evdochiei Gribinic în țară și la solicitarea ei, Gribinic Ecaterina a refuzat să-i restituie suma menționată, invocând mai multe motive.

În baza sesizării înaintate de către partea vătămată Gribinic Evdochia, a fost pornită urmărirea penală și Ecaterinei Gribinic i s-a încredințat inițial comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, cu indicii, *escrocheria - adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșită în proporții mari.*

Ulterior de către procuror, în cadrul judecării cauzei în prima instanță, a fost modificată învinuirea, prin excluderea unor capete de acuzare, diminuarea

prejudiciului cauzat la suma de 1800 dolari și încadrarea faptei în baza alin.(1) art.190 Cod penal.

Instanța de apel a constatat că, la materialele cauzei lipsesc careva probe care ar demonstra că în acțiunile Ecaterinei Gribinic se conțin elementele infracțiunii incriminate ei.

Instanța de apel a menționat că latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, are următoarea structură: fapta prejudiciabilă care constă din dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane și înșelăciunea sau abuzul de încredere, precum și prejudiciul material efectiv și legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Instanța de apel a conchis că atunci când între părți există relații civile, aceste urmează a fi reglementate de Legea civilă și nu cad sub incidența Legii penale, fiind necesar de remarcat că, limita între un acord civil și escrocherie este latura subiectivă, care în cadrul relațiilor civile este caracterizată prin bunăcredință a părților, iar în cazul escrocheriei, prin abuz de încredere și înșelăciune. Totodată, delimitarea escrocheriei de încălcarea normelor de drept civil trebuie făcută luându-se în considerație două aspecte de maximă importanță: 1) atitudinea făptuitorului de faptul transmiterii lui a bunurilor; 2) prezența disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele. Lipsa intenției infracționale la momentul intrării în raporturi juridice civile nu presupune excluderea trecerii pe parcurs a raporturilor civile în sfera penalului

Instanța de apel a stabilit că la caz lipsesc indicii infracțiunii ce se atribuie la încălcările de ordin juridic penal stipulate în Capitolul VI a părții speciale a Codului penal, dat fiind faptului că nu se încadrează în criteriile dictate de dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane.

Instanța de apel a menționat că, conform învinuirii modificate în instanța de fond, inculpatei Gribinic Ecaterina i se incriminează că prin comportament dolosiv și viclean, sub pretextul că are nevoie să procure piese pentru tractor, fapt care nu corespundea adevărului, în luna noiembrie a anului 2012, a solicitat de la Gribinic Evdochia, care în perioada respectivă se afla la muncă în Israel și a primit de la ea în împrumut, pe o perioadă nedeterminată, cu condiția ca să-i restituie când Gribinic Evdochia va reveni în Republica Moldova, suma de 500 dolari SUA, care au fost transmise Ecaterinei Gribinic prin intermediul cetățeanului Vulpe Iacob Afanasie, locuitor al s. Selemet, raionul Cimișlia și pe care le-a însușit; prin comportament dolosiv și viclean, sub pretextul necesității efectuării unei intervenții chirurgicale unei rude apropiate, a solicitat de la Gribinic Evdochia și a primit în împrumut, pe o perioadă nedeterminată, cu condiția ca să îi restituie când Gribinic Evdochia va reveni în Republica Moldova, suma de 300 dolari SUA, care i-au fost transmise prin intermediul cetățeanului Ou Iurie xxx, a.n.xxx, locuitor al satului Selemet, raionul Cimișlia, pe care le-a însușit; prin comportament dolosiv și viclean, sub pretextul că are nevoie de mijloace bănești pentru prelucrarea terenurilor agricole ce aparțin familiei sale, la 03.10.2014 a solicitat de la Gribinic Evdochia și a primit în împrumut, pe o perioadă nedeterminată, cu condiția ca să-i restituie când Gribinic Evdochia va

reveni în Republica Moldova, prin intermediul cetățeanului Vulpe Iacob Afanasie suma de 1000 dolari SUA, pe care i-a însușit, refuzând ulterior restituirea lor.

Instanța de apel a concluzionat că, conform învinuirii, rezultă că organul de urmărire penală a stabilit existența între inculpata Gribinic Ecaterina și partea vătămată Gribinic Eudochia a unor relații de împrumut, care se atribuie la relații guvernate de legea civilă.

Instanța de fond ajungând la concluzia că acțiunile inculpatei urmează a fi apreciate prin prisma Legii penale și anume a normei art.190 alin.(1) Cod penal, a motivat cu aceia că „inculpata, aflându-se în relații de afinitate cu partea vătămată căpătând încrederea ultimei, a însușit prin înșelăciune de la ultima și anume sub diferite pretexturi de necesitate urgentă a surselor financiare, sume de bani în valoare de 1800 dolari SUA, bani care a refuzat să-i restituie la solicitare, invocând diferite motive,,

Instanța de apel referitor la invocarea inculpatei că sumele de bani primite de la partea vătămată ar fi datoria datorată de către partea vătămată față de ea în sumă de 4000 euro, a considerat-o ca fiind declarativă și fără probare „*deoarece nu au fost aduse dovezi în sensul existenței unei astfel de datorii și deși martorii Gribinic Iurie și Gribinic Ion indică că inculpata a acordat în anii 2003-2004 familiei Gribinic Victor și Gribinic Eudochia suma indicată*” instanța a considerat ca o metodă de apărare a inculpatei, din considerentele că ultimii sunt fiul și soțul inculpatei, alte probe nefiind prezentate.

Instanța de apel a reținut că întru susținerea concluziei sale de a pronunța sentința de condamnare, prima instanța a menționat că acest fapt nu poate fi luat în considerație la stabilirea vinovăției din considerentul că martorii Vulpe Iacob și Ou Iurie au declarat că au transmis bani lui Gribinic Ecaterina care a declarat că are nevoie de acești bani pentru repararea tractorului și prelucrarea terenurilor, astfel se constată cu certitudine că Gribinic Ecaterina din start a avut intenția de a duce în eroare partea vătămată în vederea deposedării ei de bunuri materiale.

Instanța de apel a reținut că de fapt concluziile instanței de fond nu au suport juridic și probant, sunt contradictorii și nu pot fi susținute de instanța de apel. Or, în condițiile în care instanța a dat apreciere relațiilor dintre părți, considerând că inculpata nu a adus dovezi întru susținerea nevinovăției sale, neacceptând să i-a în considerație ca dovadă declarațiile martorilor Gribinic Iurie și Gribinic Ion, instanța de fond a neglijat prevederile art.(8) alin.(2) Cod de procedură penală conform căruia, nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Totodată instanța a eșuat a motiva prin a indica și a analiza, acele probe care dovedesc vinovăția inculpatei că dânsa a primit sumele de bani cu titlu de împrumut de la persoana recunoscută ca partea vătămată prin înșelăciune sau abuz de încredere, or de fapt asemenea probe la materialele cauzei lipsesc cu desăvârșire.

Instanța de apel a notat că, deoarece partea acuzării a înaintat inculpatei învinuirea prin care i-a incriminat însușirea de sume care au fost primite cu titlu

de împrumut, în speță era imperios necesar de administrat acele probe care să demonstreze că inculpata a primit bani de la partea vătămată, cu titlu de împrumut prin prisma normelor care reglementează aceste relații, adică Legea civilă.

Instanța de apel a menționat că dispozițiile de plată privind transferurile bănești anexate la materialele dosarului, nu pot fi reținute ca înscrisuri ce confirmă încheierea contractului de împrumut între Gribinic Evdochia, în calitate de împrumutător și Gribinic Ecaterina, în calitate de împrumutat. Or, înscrisul, care confirmă încheierea contractului de împrumut, urmează să corespundă exigențelor legale, inclusiv clauzelor esențiale ale contractului de împrumut.

Instanța de apel a reținut că din conținutul dispozițiilor de plată nu se desprinde că mijloacele bănești ar fi fost transferate de către Gribinic Evdochia, în calitate de împrumutător lui Gribinic Ecaterina cu titlu de împrumut, la fel din aceste înscrisuri nu rezultă nici obligația ultimei de a restitui sumele primite la expirarea termenului indicat în somație. Nici declarațiile părții vătămate Gribinic Evdochia și a martorilor Vulpe Iacob și Ou Iurie nu pot fi reținute ca probe care să confirme aceste relații contractuale ca relații de împrumut, sau că inculpata a primit de la ei suma de bani totală de 1800 dolari SUA, echivalentul a 24423,52 lei.

Instanța de apel a constatat că, instanță de fond greșit a apreciat declarațiile martorilor în cauză, esențiale pentru stabilirea vinovăției inculpatei Gribinic Ecaterina în săvârșirea infracțiunii de escrocherie, în condițiile în care înscrisuri ce ar confirma existența unui contract de împrumut încheiat între părți în speță lipsesc, fiind categoric evident că acestea nu atestă raporturile obligaționale de împrumut pretinse de către Gribinic Evdochia. Or, Gribinic Ecaterina nu a negat faptul că a primit de la Gribinic Evdochia o sumă de bani, însă a menționat faptul că dânsa considera că acești bani îi aparțin ei de drept, deoarece anterior a împrumutat fratelui său Gribinic Victor suma de 4000 Euro pentru tratament, iar Gribinic Evdochia, fiind soția lui și locuind în acea perioadă de timp cu el, cunoștea despre acest fapt. Din aceste considerente a solicitat de la ultima când se afla la câștig în Israil, să-i trimită bani, totodată, inculpata a negat că a primit careva sume de la martorul Vulpe Iacob.

Instanța de apel a menționat că și declarațiile celorlalți martori ai părții acuzării–Vulpe Ana, Comerzan Victoria, nu pot fi apreciate ca probe care demonstrează cu certitudine învinuirea adusă inculpatei Gribinic Ecaterina.

Instanța de apel a concluzionat că, în cazul dat este vorba despre relații tacit contractuale de ordin particular civil ce se reglementează de legislația procesual civilă, aceasta fiind dedus din circumstanțele că la 08.02.2017 Gribinic Evdochia a întocmit și a expediat în adresa Ecaterinei Gribinic o reclamație scrisă, în care a solicitat restituirea în termen de 10 zile a sumelor transferate și a cheltuielilor de transfer.

Instanța de apel a notat că însăși partea vătămată Gribinic Evdochia în cadrul examinării prezentei cauze penale a menționat că a expediat la domiciliul

inculpatei reclamații în vederea returnării banilor, însă nu a primit nici un răspuns.

Instanța de apel analizând declarațiile martorilor Vulpe Ana, care este sora părții vătămate, Vulpe Iacob, care este cumnatul acesteia, Ou Iurie care a fost soțul nepoatei lui Gribinic Evdochia, cât și părții vătămate Gribinic Evdochia, care au confirmat transferul sumelor bănești de către Gribinic Evdochia inculpatei Gribinic Ecaterina din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, luate în parte și în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și apreciindu-le în baza propriei convingeri, formate în urma examinării lor sub toate aspectele și obiectiv, conform art. 101 Cod de procedură penală, a ajuns la concluzia că inculpata Gribinic Ecaterina nu a acționat prin escrocherie.

Instanța de apel analizând declarațiile martorilor Gribinic Iurie, Gribinic Ion și Gribinic Constantin, care confirmă faptul transmiterii sumei bănești de 4000 Euro defunctului Gribinic Victor care este soțul lui Gribinic Evdochia, care a moștenit de una singură toată averea defunctului, a conchis că acestea confirmă faptul existenței unor raporturi juridice de împrumut între inculpată și partea vătămată.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că învinuirea a fost bazată doar pe declarațiile părții vătămate, iar martorii audiați pe prezenta cauză penală au dat declarații contradictorii.

Instanța de apel a stabilit că, aceste circumstanțe demonstrează faptul că instanța de fond a decis asupra vinovăției inculpatei de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, în lipsa unui suport probatoriu care ar exclude orice dubiu în acest sens, și ar fi în stare să stabilească vinovăția inculpatei în baza unor circumstanțe obiective.

Concluzia instanței de fond asupra vinovăției inculpatei în mare parte sunt sprijinite pe interpretarea sub aspect acuzator a semnificației unor circumstanțe și declarații, fără a avea acoperire în probele cercetate și fără a oferi o explicație logic întemeiată pe aceste probe.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond a considerat ca fiind constatată vinovăția inculpatei, bazându-se pe învinuirea înaintată, dar fără a ține cont de faptul că formularea învinuirii, cât și declarațiile acumulate în procesul penal respectiv nu demonstrează că în acțiunile lui Gribinic Ecaterina întrunesc elementele infracțiunii.

Instanța de apel a stabilit că instanța de fond incorect a stabilit circumstanțele de fapt și eronat a conchis că inculpata este vinovată de comiterea escrocheriei așa cum, probele anexate la dosar nu demonstrează acest fapt și nici nu conțin semnele unei fapte prevăzute de Legea Penală.

Instanța de apel a conchis, că pe prezenta cauză penală nu a fost demonstrată prezența laturii subiective ca limita între un acord civil și escrocherie, care în cadrul relațiilor civile este caracterizată prin buna-credință a părților, iar în cazul escrocheriei, prin abuz de încredere și înșelăciune, pe cât

caracterul acelor relații civile invocate ca relații de împrumut, nu și-au găsit confirmarea pe careva probe.

Instanța de apel a constatat că la caz între părți există relații civile, aceste urmează a fi reglementate de Legea civilă, deoarece nu cad sub incidența Legii penale deoarece în circumstanțele date, după verificarea probatoriului din faza de cercetare judecătorească.

Instanța de apel a reținut în esență, că din analiza coroborată a tuturor mijloacelor de probă administrate pe tot parcursul procesului penal se conturează un puternic dubiu privind faptul că Gribinic Ecaterina a urmărit scopul de a însuși banii prin înșelăciune sau abuz de încredere, sub pretextul împrumutului bănesc.

5. Decizia motivată a instanței de apel, a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

- procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia oficiul Central, Lilia Sîrbu, prin care, invocând în calitate de temei pentru recurs pct. 6 din dispozițiile art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 27 noiembrie 2019 și rejudecarea cauzei.

- avocatul Coptu Sergiu, în numele părții vătămate Gribinic Evdochia prin care, invocând în calitate de temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Gribinic Ecaterina să fie recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(4) Cod penal și aplicarea în privința inculpatei a unei pedepse penale în limitele sancțiunii acestei norme; admiterea integrală a acțiunii civile și încasarea din contul inculpatei în beneficiul Evdochiei Gribinic a sumei de 6790 dolari SUA sub forma prejudiciului material cauzat și dobânda de întârziere calculată în temeiul art. art. 585, 619 Codul Civil.

5.1. În motivarea recursului procurorul a menționat că:

- instanța de apel nu a dat o analiză a fiecărei probe prezentate de partea acuzării, nu le-a apreciat conform art.101 Cod de procedură penală;

- instanța de apel nu a analizat și nu a apreciat declarațiile făcute de către partea vătămată Gribnic Evdochia și anume faptul transmiterii inculpatei sumelor de bani, au fost confirmate și de către martorii Vulpe Iacob, Vulpe Ana și Ou Iurie;

- este contradictorie poziția instanței de fond cu referire la prezența/ lipsa relațiilor de împrumut între partea vătămată și inculpata;

- instanța de apel a avut o poziție unilaterală, nemotivată și tendențioasă, fiind bazată în exclusivitate pe probele apărării și poziția inculpatei.

5.2. În motivarea recursului - avocatul Coptu Sergiu, în numele părții vătămate Gribinic Evdochia au menționat că:

- decizia instanței de apel cu privire la soluția de achitare a inculpatei este una ilegală, deoarece în acțiunile sale există componenta de infracțiune incriminată, or, învinuirea adusă în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin.(4) Cod penal, a fost argumentată juridic și are un suport probatoriu necesar;

- în ședință de judecată au fost audiați în calitate de martori a părții acuzării Vulpe Iacov, Vulpe Ana și Ou Iurie, care au confirmat faptul transferurilor sumelor de bani efectuate de partea vătămată Gribinic Evdochia pe numele inculpatei, au confirmat și faptul transmiterii în numerar a unor sume de bani de Vulpe Iacov și Ou Iurie către Gribinic Ecaterina;

- martorul Gribinic Iurie fiul inculpatei și Gribinic Ion soțul inculpatei nu cunosc nimic despre transferurile de bani de la Gribinic Evdochia pe numele soției.

6. Referințe asupra recursurilor ordinare declarate, nu au fost depuse.

7. Judecând recursurile ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit conchide că, recursurile urmează a fi respinse ca inadmisibile, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Conform art. 424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Dispoziția art.434 Cod de procedură penală stipulează că, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei ținând seama, după caz, de opinia părților expusă în referință ori în ședință, dacă au participat la ea, și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Potrivit dispoziției art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

7.1. Cu referire la recursul declarat de către procurorul procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia oficiul Central, Lilia Sîrbu.

Din cuprinsul recursului ordinar se reține că autorul acestuia invocă ca temei de drept pentru casarea hotărârii contestate pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Verificând legalitatea hotărârii atacate prin prisma temeiului invocat de recurent, Colegiul penal lărgit, în urma cercetării materialelor cauzei a reținut că acesta nu este incident speței, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414, 415 alin. (2¹), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, hotărârea cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată. Instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul declarat, motivarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii atacate, dispozitivul fiind expus clar, instanța de apel nu a admis nici o eroare gravă de drept.

Colegiul penal lărgit constată că temeiul dat la care sa referit autorul recursului nu persistă în cauză, deoarece din decizia instanței de apel rezultă că probele administrate au fost analizate obiectiv și a fost dat răspuns la toate argumentele expuse în apel.

Argumentele esențiale a procurorului, au primit aprecierea instanței de apel care, la pronunțarea soluției în partea achitării inculpatei în baza articolului 190 alin. (1) Cod penal, a fost acordată deplină eficiență prevederilor art. 8 alin. (3), 101, 384, alin. (3) și (4), art. 390 alin. (1), pct. 3), 394 alin. (3) și art. 396 Cod de procedură penală, aceste concluzii sunt în corespundere cu prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 5 din 19.06.2006 „Privind sentința judecătorească”, care stipulează că vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute în articolul 385 Cod de procedură penală”.

Astfel, în cauză a fost stabilit că între părți au existat relații civile, reglementate de Legea civilă, inculpata nu a dobândit ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere și respectiv, nu a fost demonstrată prezența laturii subiective ca limita între un acord civil și escrocherie. Prin urmare, argumentele acuzării, precum că instanța de apel a avut o poziție unilaterală, nemotivată și tendențioasă, contravin materialelor cauzei, deoarece, instanța de apel, casând sentința, corect a menționat că nu a fost dovedită vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii imputate.

Instanța de recurs, conchide asupra legalității și temeiniciei concluziilor instanței de apel, care argumentat și-a expus concluziile, constatând lipsa elementelor constitutive ale acestei infracțiuni.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit conchide, că instanța de apel nu a comis erorile de drept invocate de către recurent. Colegiu penal, cercetând conținutul deciziei atacate în raport cu argumentele recurentului și în baza materialelor cauzei, nu a constatat stabilirea eronată a faptelor de către Curtea de Apel, prin omiterea faptului de a lua în considerație a probelor, care a-r confirma vinovăția, precum nici faptul denaturării de către instanța de apel a conținutului acestor probe.

Pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte, să fie vădită, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt reprezintă discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții, decât cea pe care materialul probator o susține.

Tot la acest capitol, Colegiul penal lărgit reieșind din criticile procurorului invocate în recurs, reține că acestea se referă doar la chestiunea de apreciere a probelor. Mai mult, reieșind din analiza textuală a recursului ordinar declarat, se

constată că autorul face o proprie evaluare a materialului probator, considerând că aceasta confirmă vinovăția inculpatei Gribinic Ecaterina în comiterea infracțiunii prevăzute la art.190 alin. (1) Cod penal.

Elocvent în acest sens, se impune precizarea că, aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblu lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Colegiul penal constată că, la examinarea cauzei și la motivarea soluției adoptate instanța de apel nu a admis derogări de la aceste norme legale.

Cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează că la etapa judecării recursului ordinar nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, aceasta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri, pe care Colegiul penal le apreciază ca fiind suficient argumentate, iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza deciziei, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei).

Ținând cont de cele expuse mai sus și constatând, că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanța de apel în privința inculpatei Gribinic Ecaterina, nefiind identificată de instanța de recurs ordinar prezența unei erori grave de fapt, ce ar putea servi drept temei de casare a hotărârii judecătorești atacate prin prisma temeiului de casare invocat de către recurent și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Astfel, Colegiul penal lărgit apreciază că criticile recurentului în această parte sunt neîntemeiate și declarative.

7.2. Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Coptu Sergiu, în numele părții vătămate Gribinic Evdochia.

Colegiul penal lărgit atestă că, recurentul în cauza deferită judecării, invocă ca temeiuri de drept pentru casarea hotărârii contestate pct. 6), 8) și 12) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, unde este stipulat că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel: nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs reține că, deși avocatul Coptu Sergiu, în numele părții vătămate Gribinic Evdochia își întemeiază recursul declarat, inclusiv prin prisma cazului de casare prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală instanța de recurs în prezenta speță nu acceptă semnalările recurentului, precum că hotărârea instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția adoptată, deoarece în urma verificării suplimentare a lucrărilor dosarului, instanța de al doilea grad de jurisdicție, judecând apelurile declarate, a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, cercetând materialele dosarului, adoptând în consecință o soluție corectă de menținere a sentinței.

Analizând textul hotărârii atacate în raport cu argumentele evocate în recursul declarat în cauza deferită judecării, Colegiul consideră că, instanța de apel și-a motivat decizia în concordanță cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept, fiind motivată just la adoptarea unei asemenea soluții.

Totodată, Colegiul penal atestă că, instanța de apel a respectat și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, expunându-se asupra tuturor motivelor invocate în cererile de apel, inclusiv cel declarat de către avocatul Coptu Sergiu, în numele părții vătămate Gribinic Evdochia și prin hotărârea adoptată a oferit răspunsuri plauzibile, detaliate și argumentate asupra acestora, în coraport cu probele administrate în prezenta speță ce au fost verificate în ședințele de judecată. Prin urmare, instanța de recurs conchide că temeiurile pentru recurs semnalate de recurent și prevăzute la pct. 6) alin. (1) Cod de procedură penală nu și-au găsit confirmarea în prezenta speță.

În altă ordine de idei, reieșind din sumarul recursului declarat de către avocatul Coptu Sergiu, în numele părții vătămate Gribinic Evdochia, Colegiul penal reține că se solicită condamnarea inculpatei, invocându-se critici referitor la existența elementelor infracțiunilor imputate.

Astfel, instanța de recurs consideră că, de fapt, apărătorul părții vătămate în recursul declarat semnalează temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 8) alin. (1)

art. 427 Cod de procedură penală, prin prisma întrunirii elementelor infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal în acțiunile lui Gribinic Ecaterina.

Colegiul penal consemnează că, acest temei pentru recurs este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

În cauza deferită examinării Colegiul notează că, instanța de apel în hotărârea adoptată a făcut analiza probelor administrate la caz, în raport cu învinuirea înaintată inculpatei, oferind răspunsuri argumentate la criticile esențiale invocate de către partea apărării, care de altfel sunt similare și în procedura recursului ordinar.

Prin urmare, dat fiind faptul că instanța de apel corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, astfel corect ajungând la concluzia privind achitarea inculpatei în săvârșirea infracțiunii imputate.

În sprijinul concluziilor instanței de apel, Colegiul penal menționează că, potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Ca argument de bază în susținerea poziției de casare a hotărârii contestate, se invocă, precum că s-a confirmat la caz prezența elementelor infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (4) Cod penal, imputate inculpatei.

Contrar criticilor recurentului, instanța de recurs consideră că, instanța de apel justificat a constatat că în acțiunile inculpatei lipsesc elementele infracțiunii menționate mai sus, ținând cont de faptul că învinuirea a fost bazată doar pe declarațiile părții vătămate, iar martorii audiați au dat declarații contradictorii.

Așadar, prin cumulul de probe administrate la caz, instanța de apel a avut suficiente temeiuri de a constata lipsa în acțiunile inculpatei Gribinic Ecaterina a elementelor infracțiunii imputate, respectiv din înlănțuirea lor logică întemeiat s-a ajuns la concluzii de constatare a lipsei vinovăției inculpatei Gribinic Ecaterina la comiterea infracțiunii imputate acesteia.

Cu referire la criticile aduse de către avocatul Coptu Sergiu, în numele părții vătămate Gribinic Evdochia privind încadrarea juridică greșită a faptei comise de Gribinic Ecaterina, ca temei de recurs prevăzut de pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit examinând materialele cauzei penale, analizând decizia instanței de apel, le consideră neîntemeiate, deoarece poartă un caracter unilateral, ne luându-se în considerare motivarea amplă a soluției date de către instanța de apel, care a făcut referire la toate circumstanțele relevante cauzei, inclusiv asupra tuturor mijloacelor probatorii. Astfel, examinând cauza instanța de apel a reținut că, concluziile primei instanțe nu au suport juridic și probant, sunt contradictorii.

Declanșând o continuare a judecării cauzei, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a eșuat să motiveze acele probe care dovedesc vinovăția, precum că inculpata a primit sumele de bani cu titlu de împrumut de la persoana recunoscută ca partea vătămată prin înșelăciune sau abuz de încredere.

În cadrul judecării apelurilor, instanța de apel a examinat toate probele, consemnându-le în procesul-verbal, argumentat concluzionând pe final că, prima instanță a decis asupra vinovăției inculpatei de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal, în lipsa unui suport probatoriu care ar exclude orice dubiu în acest sens, și ar fi în stare să stabilească vinovăția inculpatei în baza unor circumstanțe obiective.

Instanța de apel și-a motivat concluziile constatând că, vinovăția inculpatei în mare parte a fost sprijinită pe interpretarea sub aspect acuzator a semnificației unor circumstanțe și declarații, fără a avea acoperire în probele cercetate și fără a oferi o explicație logic întemeiată pe aceste probe, fără a ține cont de faptul că formularea învinuirii, cât și declarațiile acumulate în procesul penal nu demonstrează în acțiunile inculpatei Gribinic Ecaterina elementelor infracțiunii.

Convingerile instanței de apel privind lipsa elementelor infracțiunii comise de către Gribinic Ecaterina, au fost determinate de acel fapt că nu a fost demonstrată latura subiectivă ca limita între un acord civil și escrocherie, care în cadrul relațiilor civile este caracterizată prin bună-credință a părților, iar în cazul escrocheriei, prin abuz de încredere și înșelăciune.

Stabilind că la caz între părți au existat relații civile, instanța de apel corect a ajuns la concluzia că aceste relații urmează a fi reglementate de Legea civilă, deoarece nu cad sub incidența Legii penale, or, în circumstanțele date, după verificarea probatoriului din faza de cercetare judecătorească, s-a reținut în esență, că din analiza coroborată a tuturor mijloacelor de probă administrate pe tot parcursul procesului penal se conturează un puternic dubiu privind faptul că Gribinic Ecaterina a urmărit scopul de a însuși banii prin înșelăciune sau abuz de încredere, sub pretextul împrumutului bănesc.

Colegiul penal notează că, instanța de apel și-a argumentat just concluziile sale, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și le însușește, fapt ce corespunde jurisprudenței CtEDO (*cauza Albert vs. România din 16.02.2010*), în care Curtea statuează că, art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Din considerentele expuse, instanța de recurs conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile enunțate la art. art. 414-419 Cod de procedură penală, pronunțând o hotărâre legală și întemeiată sub toate aspectele, temeiuri pentru admiterea recursurilor declarate nu se regăsesc, din care motive acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile, fiind neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia oficiul Central, Lilia Sîrbu și de către avocatul Coptu Sergiu, în numele părții vătămate Gribinic Evdochia, cu menținerea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 27 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui *Gribinic Ecaterina xxxxx*.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 12 noiembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena